

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezek, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
 Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.
 Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Volilna zmaga na Vrhniku.

Izredno vesele novice došle so nam včeraj z Vrhniko. Pri volitvah v občinski zastop zmagali so narodnjaki v vseh treh razredih tako sijajno, da nasprotniki niso dobili niti jednega občinskega odbornika in da je nemškutarjev glavni kolovodja Karol Obreza moral se zadovoljiti z 2, čitaj dvema glasovi.

Vrhnika je po tej volitvi preporočena stopila v prvo vrsto narodnih trgov in mest in pokazala, da je njeno prebivalstvo politično dozorelo in tako odločno, da se ne da več zapeljevati in podkupavati za nemčurske namene, da je gospodarstvu male a ošabne čete nemškutarjev odklenkalo za vekov veke in da, kakor vseskozi naravno, narodni zastopniki prevzamó upravo v svoje roke.

Gotovo taka zmaga vsakega rodoljuba prešinja zadovoljstvom in radostjo, ker mu je dokaz, da se narodna zavest širi dan in da je tako odličen in važen kraj, kakor Vrhnika, zopet pridobljen pod našo trobojno zastavo.

Da se je pa dosegel tako sijajen in vzgleden uspeh, to treba staviti na račun vztrajnega, neprestanega in diplomatično previdnega delovanja Vrhniških domoljubov. Vrhnika bila je še pred kratkim nemčurško gnezdo „par excellence“ in še pri zadnej občinske volitvi bil je volilni boj tako ljut, da se je volitev vršila od ranega jutra pa pozno v noč, da se je na nemčurske strani potrosilo na stotine goldinarjev in da pri vsem prizadevanji, pri še tako živahnej agitaciji narodnjakom nij bilo možno prodreti na vsej liniji, temveč so samo nekatere svojih kandidatov spravili v občinski odbor.

Od takrat pretekla so tri leta, in kolika je razlika v tem razmernem kratkem času! Nekdaj gospodružni ošabni nemčurji propali so in pri volitvi ujeli tako neznatno število glasov, da je njih popad smešen in bi se morali vsacemu smejati, kdor bi še govoril o nemčurskej stranki na Vrhniku —

ko je tako ogromna večina in pri tako izrednej prički, kakor je ravno občinska volitev, izrekla se in odločno stopila na narodno stran.

Vrhnika bodi vzgled in posnemanja vreden uzor za vse kraje po Slovenskem, kjer so narodnjaki še v manjini! Tudi narodnjaki na Vrhniku bili so v manjini, a imeli so neprestano jeden smoter pred očmi in ta je bil: poraziti svoje politične antagoniste. To pa nij bila lahka stvar, kajti položiti je bilo treba skoraj čisto novata, prisvojiti si dobro utrijene postojanke svojih političnih sovražnikov in v ta namen izvežbati in na boj pripraviti svoje volilce-vojake. V ta namen osnovala se je Čitalnica, priredile se svečanosti v korist „Narodnemu domu“ in blagoslovilje društvene zastave ter ustavnova „Posočilnica“, ki je v malo mesecih popela se do v istini jako velikega prometa, ter prebivalcem ad oculos dokazala, na katerej strani jim je iskati pravih prijateljev, kdo skrbi za njihovo duševno omiko in zabavo, ob jednem pa tudi za gmotno korist ter daje pomoč v nastalej potrebi.

In ko se je tako prebivalstvo začelo zavedati svoje narodnosti in svojih pravic, ko je uvidevalo, da ga narodnjaki peljejo pravi pot, zadostovalo je, da so narodni vodje položili na tehtnico še svojo socijalno veljavno in — disciplina mej volilci bila je gotova, z njo pa sijajna zmaga, kajti, če je bilo še kaj omahljivih in neodločnih elementov, skrbel je noumorna, jeklena agitacija, da so se nagnuli na pravo stran.

In tako je prišlo, da se Vrhničanje, ki nikoli niso jadikovali nad nasilствom nemčurjev, ampak mirno pa žilavo in dosledno bližali se svojemu smotru, iz lastne moči izvojevali tako častno zmago in tako slavno osvetlili si lice pred vsem Slovenstvom.

Vrhniška volilna zmaga je zopetni dokaz, kaj premorejo značajni, odločni, marljivi in požrtvovalni vodje, ako s svojim znanjem, s svojo omiko in s

svojo izredno socijalno veljavno in občno priljubljenostjo, katero so si s svojim vzglednim delovanjem znali pridobiti, uplivajo na prebivalstvo svojega okraja.

Zato kličemo Vrhniškim volilcem in njih izvrstnim vodjem z dna srca „Slava!“, rojakom po drugod pa, ki niso še tako odločni in energični, na katere še upliva malodušnost in nepotrebna in kvarna ozirnost ali morda celo bojazen, da si ne upajo na dan in ne zlomijo nemčurskih spon, svetujemo: „Idi, in stori tudi tako!“ Posnemajte vrle Vrhničane, kajti vse je možno, ako je dovolj resne volje in ako je volji vztrajnost in previdnost jednaka.

O gibanji Rumunov.

Priobčili smo uže par člankov o Rumunih, o njihovem rastočem uplivu in o važnej ulogi, katera se ne more zanikati temu mej Slovani in Magjari se razširajočemu, fizično krepkemu in tudi duševno nadarjenemu narodu, ki si utegne prej ali slej pridobiti svojo lepo bodočnost. Odkar je Rumunska postala kraljevina, podvojil se je narodni ponos in narodna zavest in vsi magjarski listi pečajo se z gibanjem Rumunov, z njihovimi težnjami in smotri. Ker so in bodo Rumuni po svojem položaji zavezniki Slovanov, ker so njih naporji, kakor sploh vsacega dolgo tlačenega naroda, našim sorodni, hočemo se baviti zopet danes z njimi in navesti nekoliko odvažnih glasov, tikajočih se rumunskega vprašanja.

Rumunski list „Republic Ploesti“ piše mej drugim: „Zlat je sen Rumunov, da se utemelji močna država, ki bi se razstezala od Dnjestra do reke Tise, od meje Galicije do Dunave ter obsezala Besarabijo, Bukovino, Erdeljsko, dele Ogerske, Banat, Moldavijo in Valahijo, kajti v vseh teh zemljah je jedinstvo plemena, jezika, običajev in mišljenja, tedaj je le logično, da se osnovi tudi jedinstvo politično. To je krona, katero hočemo položiti svojim kraljem ali vodjem na glavo, krono de-

LISTEK.

Natalija.

(Poslovenila Janja Miklavčič.)

Deset let pozneje.

IV.

(Dalje.)

„Ne, takrat ne; a dva dni pozneje prišel je k meni, vzel me v naročje in rekel: „Lili, jaz ne dovolim tebi, da govorиш o materi; ako pa kdo v tvojej navzočnosti kaj slabega o njej reče, povej mi! Ti jo moraš čisliti, ker ona storila je le jedno napako: ker mene nij ubogala! Pazi torej, da mi ne nasprotuješ, da se tudi s teboj ne zgodi tako,“ in tako divje me je gledal, da sem se ga zbala in mu ušla. Ali sem jaz kaj podobna mojej mami?“

„Ne povsem; a vendar te bo vsak prej Poljakinja imenoval, nego Rusinjo!“

„To se mi je uže večkrat oponašalo. Jaz imam namreč mnogo sestričin in bratrancev, teta Pelagija ima osem, teta Zenaida šest in teta Aleksandra

štiri otroke. Jaz sem jedina z imenom Dalmačin; v našej hiši v Petrogradu strežejo mi strežaji kar na miglaj — a babica, tete in otroci njini mene ne marajo. Bratranci mi vedno nagajajo, da sem Poljakinja — a jaz sem jim dobro odgovorila: da sem ponosna radi tega, da niti ne maram biti Rusinja. A teta Pelagija me je čula in zavihela mi zaušnico, česar pa očetu nijsem zamolčala — in odsibdob on ne pogleda niti tete Pelagije, niti strijca Vladimira. Prepovedal je pa tudi meni strogo, še katerikrat kaj tacega ziniti.“

„Ali si ubogala?“

„Da, ker se ga bojim. A vendar globoko v srci imam Poljake rada. Zraven nas stanovala je revna Poljakinja, in tej sem vedno pošiljala hrane in obleke, samo radi tega, ker je moja mama Poljakinja.“

S silo se je Lujiza vzdržala solzā; srčno hvalo trepetali sta nje ustni onemu, ki je storil v dekletcu to, česar mati nij mogla.

„Bila sem vesel, čvrst otrok, česar pa sedaj ne moreš reči,“ nadaljevala je, „in ljubše mi je bilo po vrtu skakati in po gozdu šetati, nego se učiti.

Kakor deček bila sem živa in tudi malega konjička sem imela, katerega sem jahala.“

„Kdo pa je skrbel za tvojo odgojo?“

„Gospa Moustiers je moja druga guvernanta; prva je bila Angličanka. Malo sem se brigala za nje. Očeta sem malokedaj videla in babica bila je vedno jednakost stroga in brezčutna z meno — a kaj me je to brigalo? Imela sem tudi prijateljico — Marfa jej je bilo ime, — in bila je hči nekega podložnika. Naše sorodnike je jezilo, da jo imam tako rada, — a papa nij rekel nič zoper to, da sva bili prijateljici. Igrali sva se ves dan skupaj, včasih delali ali šetali, — oj kako srečen je bil tisti čas za me! Takrat sem pa tudi jako malo mislila na svojo mamo.“

„Koliko let si imela?“

„Ravno trinajst. Kar na jedenkrat pa Marfa zbolí in umrje. Jaz sem jej vedno stregla; jaz, ki še nikedar poprej mrlja videla nijsem. Takrat sem tudi videla, kako budó je umreti! — Ko pa me je Marfa tako samo ostavila, bila sem vsa spremenjena: mesec dnij nijsem spregovorila besede, in v spanju videla sem vedno le svojo prijateljico, čula poslednje

setih milijonov Latincev, ki prebivajo v deželab, katero morejo preživeti štirideset milijonov duš.“ — Po tej označujejoči časnikarski izjavi bodi tu mesto tudi nazorom najslavnnejšega rumunskega zgodovinarja, Nikole Balcescu-ja, ki je bil 1848. l. deležnik ustaje v Erdeljskej in v Valahiji in je pozneje umrl v Palermi. Svoje spise sporočil je znanemu Ghiki, slednji pa jih je poklonil rumunskej akademiji znanosti, po katere nalogu izdal jih je A. I. Odobescu l. 1878., ko so se Rumunci odlikovali v boji proti Turkom, rekoč v predgovoru: „Bilo je potrebno, da se vsaj jeden curek one stare hrabrosti, ki je gorela v duši N. Baliesca, prelje v žile vseh Rumunov, da pridejo njegovega peresa rodoljubni spisi na svetlo, katere je pomakal v kri tolikih nekdanjih rumunskej junakov.“ Ti spisi veljajo danes kot politični program Rumunov in v tem leži njih važnost. Baliescu imel je 15. majnika 1851. l. v Parizu govor v spomin slavnega dne 15. majnika 1848. l. v Blasendorfu. Ta govor slove:

„Izmej najčudovitejših dejanj čudovitega 19. stoletja je brez dvojbe probujenje rumunskega naroda v Erdeljskej po tisočletnem spanji izpod tlačiteljskega jarma. Nikdar nij noben narod dalje ležal v mrzkej sužnosti, a nikdar se nij noben tako potlačen narod tako hitro in v tako kratkem času probudil.“

„Več stotin let je trebalo, da so Magjari popolnem podjarmili Rumune — (od unije 1438. l.) — a manj nego jedno stoletje bilo je dovolj, da odtresejo raz sebe težko in zastarelo igo. — Vsi znamo, kdo so bili prvi apostoli romanizma. Kdo ne pozna slavnih imen: Sinkaj-a, Petra Majora, Samuela Kleina, Pavla Gjurkoviča, Gjure Lazara, ki so s šolami, negovanjem jezika in zgodovine postavili temeljne stebre rumunskej narodnosti in razširjevali idejo jedinstva.“

„Književnimi in zgodovinskimi deli vzgojene ideje pokazele so se hkrati v dejanjih. Horia zagrablji sekiro, pomoči jo v magjarsko in nemško kri in tako pisal je pravo rumunskega naroda in politični in društveni program vseh njegovih bodočih prevratov. Pozneji delovatejji v Erdeljskej in v kneževinah zmanjšali so velike razmere vprašanja jedinstva in narodnosti, katera so jim predniki postavili, ter omejili so to vprašanje na obrambo mestnih in krajnih interesov. Zdela se jim je, da kot odlomki naroda morajo delati samo za se, brigati se samo zaubožtvo svoje koče, brez zjedinjenja v jedno telo. V to misel uglobljene najde Rumune 1848 l. No, erdeljski Rumuni pozdravili so najprvi z navdušenjem solnce svobode, ki je tedaj sijalo ljudstvu. Danes je tega tri leta, a mnogi videli so z lastnimi očmi, ko so se sešli zastopniki iz vse Erdeljske, do 50.000 na številu, sami kmetje ali kmetski sinovi v Blasendorfu, na takrat imenovanem „polji svobode“, da v imenu naroda izjavijo: „Sem in zaradi tega stopam v svoje pravice“. In Evropa je začudenja polna doznala, da biva v Erdeljskej narod

rumunski, o katerem nij niti slutila, da obstoji in da je proglašil svojo nezavisnost. Evropa bila je prisiljena priznati rumunskemu narodu njegove pravice in vzprijeti ga mej število živih narodov. Dan 15. maja 1848. l.! Dan svetlobe, svobode in rumunske velikosti; mi se tebe spominamo in zato te srčno slavimo! Ti si z začudenjem napolnil svet in pokazal mu, da je rumunski narod zrel, vreden svobode in vreden, da stopi v veliko pobratimstvo narodov. Noben drugi dan ne blesti tako sijajno v rumunskih letopisih, a podoben ti je kot mili brat 11. junij naroda v Bukreši. Tebe se spominamo, tebe slavimo, dan velikosti, ker takrat čuli smo prvikrat, kako je ves narod onim, ki so mu govorili o družbi Erdelske z Ogersko, odgovoril: „Mi hočemo, da se zdaj zjedimo z Rumunsko“. Čudna previdnost božja, ki se je v dnevih tolike narodne slavnosti neposredno pojavljala v dušah izvoljencev, kajti samo narod in pesniki, sinovi božjega navdahnjenja, bili so si v svesti bodočih dogodkov; samo oni čitali so, kar je bilo pisanega v vsakej rumunskej duši: „Osvobojenje vsacega tujega gospodstva, z narodnim zdjedinjenjem“.

„Ta dan 15. maja 1848 leta zdi se nam tem lepši, tem sijajnejši, ako motrimo naslednje dni, dnove tmine, žalosti, muke, dnove požiganja in krvi. Vsem tem dnovom smo sledili in videli drugačega za drugim. Videli smo, kako je izjava 15. majnika izzvala terorizem magjarske vlade; videli smo, kako so prestrašeni vodje naroda popustili njegove pravice pred Magjari v proklamaciji vladike Sagune v juliju 1849. leta in pozneje po Magjarih pritisneni, kako so cesarskim prodali ljudstvo in vse, kot plen.“ —

„Mi smo videli ta siromašni narod goniti v boj brez orožja, celo brez tistega orožja, katero si je pridobil svojo krvjoj; o groznost brez primere! videli smo ga služiti za barikade cesarskej gospodi, pozneje pa je taista gospoda prepustila narod maščevanju zmagonosnega sovražnika. A baš v tem težkem času, ko je narod ostal sam, brez nemškega vodstva, katero je narod sam paraliziral, videli smo razvijati se vso njegovo energijo in neupogljivo kakor granit njegovih gora stavljal se je v bran regularnim močnim vojskam in ime Mocov postal je večni strah in trepet Magjarov.“

„Ustaja Rumunov v Erdeljskej obsojevala se je z več strani in trdo. Primerjali so jo divjej furi, stoeče na razvalinah in podrtinah s strašnimi, penečimi se ustmi, v jednej roki z gorečo bakljo, v drugej pa z ostrim krutim mečem, s katerim je vse sovražnike potisnila v strah in stisko. Ta slika je povsem podobna istini. Ustanek Erdeljcev bil je v resnici strašen, grozen, spremjan po mnogih izgredih, ki se ne dano opravičiti. No, v opravičenje moramo navesti to, da je bil posledica fatalnega, deset stoletij trajajočega trpljenja in stradanja, pri katerem se je moralno molčati vzliz nečloveškej tiraniji. Na dalje bili so ti izgredi iz-

zvani po terorizmu, s katerim so Magjari pred in mej vsem bojem ravnali z Rumuni; naposled bili so ti izgredi samo čin izmečka in najbolj pokvarjenega dela naroda, ki je bil k temu zapeljan na pr. po c. častnikih. To opravičevanje naj velja samo pred inostranci; pred nami in mej nami to nij dovolj, kajti mi bi bili žeeli iz ljubezni za slavo in moralno velikost našega naroda videti prevrat rumunski brez vsacega izgrede; mi bi bili žeeli in želimo, da noben Rumun in nikdar ne pozabi, da ima tudi človečnost svoje pravice in da so milosrđnost in sočutje kinč velikodušnih duhov.“

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. decembra.

V ponedeljek se je v **državnem zboru** nadaljevala specijalna debata o obrtni noveli. §. 1. obrtne novele se glasi: „Obri so ali a) proste, ali b) koncesijonirane, ali pa c) rokodelske. One obri, od katerih zahtevajo občni oziri, da treba k njih izvrševanje posebnega dovoljenja, smatrajo se kot koncesijonirane (§. 14 in 23). Za rokodelske se imajo one, pri katerih treba spremnosti, ki se dadé še le po dolgem priučenju in izvrševanju pridobiti (§. 24.) Trgovske obri (v ožjem smislu) in tovarniška podjetja izvzeta so iz uvrstenja mej rokodelske obri. Če se dvomi, imajo se kako obrtno podjetje smatrati tovarniškim, oziroma trgovskim v ožjem pomenu, določi to trgovinski minister v soglasju z ministrom notranjih zadev po zaslisanji trgovske in obrtne zbornice in udeleženih zadrug. Vse obri, katere nijso niti za koncesijonirane niti za rokodelske izrečene, so proste obri. Trgovinski minister vzajemno z ministrom notranjih zadev se pooblaščuje, da potom neredb označi one obri, katere se imajo smatrati rokodelskimi.“ K temu paragrafu govorili so poslanci Reschauer, grof Mieroszowski in Matscheko. Prvi pravi, da bode glasoval za to razdelitev in za izkaz o sposobnosti, pa le z dvema uvetoma: 1. da se tudi domača obrt, kakor se je to zgodilo s trgovinsko in tovarniškimi podjetji, izvzame iz te razdelitve mej rokodelske obri, in 2. da se ne bode potom naredbe določevalo, kakor obri da so rokodelske. Grof Mieroszowski želi, da bi se v 5. oddelku §. 1. glasilo: „V slučaju dvojbe, je li kakor obrtno podjetje tovarniško ali trgovsko-obrtno, odločuje deželna obrtna oblast, po zaslisanji trgovske in obrtne zbornice in zadevnih zadrug, v drugoj pa trgovski minister vzajemno z ministrom notranjih zadev. Oba ta predloga se podpirata. Poslanec Matscheko polemizuje najprej z izjavami poročevalca grofa Belcredia in je proti vsakej razdelitvi obrtov v noveli. Obravnava ta se potem preneha in poslanec Matuš z 72 tovariši predloži ta nasvet: „Visoka zbornica naj sklene: Vladi se naroča, da ima državnemu zboru v ustavno posvetovanje predložiti postavni načrt, s katerim se uvedejo samostojne obrtne kamore kot posebni organi obrtnega stanu ter posebno malih obrtnikov, in ob jednem z upeljavo te nove institucije naj dožene revizijo stare postave o ustroji trgovinskih in obrtnih zbornic.“ Ta predlog se predstavlja obretnemu odseku in se sklene ob 1/2 4 popoludne.

njene vzdih. Čestokrat sem premisljevala, kako dolgočasno jej je na mirovoru in tedaj se mi je v srce smilila. Takrat sem pa tudi jaz jela bolehati. Zdravnički svetovali so premembo, da bi se zmotila in pozabila svojo prijateljico — a nijsem mogla. Baš o istem času pa se je teta Pelagija peljala na Vlaško z možem in babico — in jaz naj bi šla z njimi. Gospa Moustiers me je spremljala in da biše bolj kratkočasno bilo, dali so mi v Parizu mlaudo tovaršico; bila je sicer par let stareja od mene in tako sem ložje govorila z njo, nego z gospo Moustiers. — Dospeli smo v Italijo.“

„In tvoje zdravje?“ —

„Ah, bilo je uže tako slabo; v prsih me je zelo bolelo in osoda Marfina bila mi je vedno pred očmi. Nikdó me nij tolažil in kaj naj bil bi tudi rekel? — da je Marfa v nebesih in da se zopet vidive? Teta Pelagija in babica še misliti nečete, da boste s svojimi podložni jedenkrat skupaj v nebesih. — Tako sem tugovaia po Marfi! — Lujiza Baron — moja tovaršica, katero sem uže radi tega rada imela, ker jej je ime, kakor mojej mami — je bila zelo pobožna in čestokrat mi je pravila, kako mo-

ramo osodo svojo prenašati — a jaz sem tedaj vedno mislila na svojo mater. O morebiti bi bila boljši, ako bi . . .“

„Prosim, nadaljuj!“ —

„Nu, sedaj ti povem tudi svojo tajnost! Lujiza mi je mnogo lepega pravila o katoliški veri, šla sem z njo v cerkev in ona mi je razlagala vsak običaj. In jaz, ki nijsem vedela drugačega, da se križ naredi, ker car tako zapové — sem jo radostno poslušala. Bila sem tega zelo vesela in pozabila sem nekoliko svoje bolesti. V Rimu sem potem precej okrevala.“

„Ali pa teta in babica nijsta vedeli o čem te Lujiza poučuje?“

„Ne! Midve sva šli na sprehod — oni se nijsta brigali kam. A necega dne, ko smo se sprehajali v rimskej „Campagni“ z ruskimi plemenitniki, ugledam najedenkrat velikansk sprevod. Bili so duhovniki in kardinali, spremljani od rimskih vojakov in, ko so bližje dospeli, čula sem šepetati: papež, papež! — Papeža še nijsem poprej nikdar videla in zato obstojim; ljudje so poklekovali, prejemajo njegov blagoslov, a babica in teta stali sta od daleč.

In ko se mi je bližal čestitljiv starček s prijavnimi svojimi očmi, prijavnim nasmehom — kako sem se takrat srdila nad carom in našimi popi, ki ga nečejo imeti za svojega očeta. V svojej torbici imela sem baš polno cvetja in brez pomisleka stopim mu naproti, ter potresavam krasnega cvetja pod nogi in dospevši do njega pokleknem. Vedela nijsem, kaj delam, vodil me je nek notranji nagon!“

„Prosim, nadaljuj!“

„Pogledal me je in se nasmejal. Kak smehljaj! — a kak še le čut, ko mi položi, blagosloveč me, roki na mojo upogneno glavo. Potem sem vstala; bilo mi je, kakor da sem sanjala!“

„In kaj sta oni rekli, teta in —?“

„Babica nij rekla ničesar — a teta Pelagija me popade in sune od sebe, zmerjaje me radi neolikanosti, mojih poljskih simpatij. Lujiza Baron nij bila navzoč, a prvo je bilo, ko sem prišla domov, da sem jej vse povedala. — Hotela sem biti na vsak način katoličanka in Lujiza me neki dan pelje k duhovniku, ki me je sprejel v katoliško cerkev.“

„Natalija, torej si postala katoličanka?“

„Vsled tega bila je Lujiza Baron iz službe od-

Včerajšnja seja začela se je ob 11. predpoludne. Vladina predloga glede rekrutnega kontingenta za l. 1883. odda se brambovskemu odseku. Na to se nadaljuje specjalna debata o obrtni noveli. Poslanec Adámek polemizajoč z Matschekom posebno poudarja, da se baš iz razmerja med konfekcijonarji in krojači vidi v živih bojih izsesavanje velikega kapitala nasproti malemu obrtniku. Poslanec Adámek hoče, da se dotični alineo tako le glasi: „Trgovski minister v soglasji z ministrom notranjih zadev se pooblašča, da potom naredbe obznači one obrti, ki imajo veljati za rokodelske, dokler se to ne bo zgodilo po postavnem potu.“ Ob jednem predlaga to resolucijo: „C. kr. viadi se naroča, da se naj sporazume z dotičnimi obrtnimi krogci in potem predloži potrebne nasvete, kako se ima po ustavnem potu določiti spisek vseh rokodelskega obrtov.“ Oba predloga se podpirata. — Vladini zastopnik sekcijski sovetnik Weigelsperg označuje v daljem govoru stališče vladino proti posameznim nasvetom. Vlada nij zadovoljna s tem, da se domače izdelovanje vzame meje obrti, ker bi se potem dalo misiliti, da spada industrija tudi v obrte; nasproti pa je vlada zadovoljna z nasvetom Adamekovem. Sekcijski svetnik pl. Plappart je zoper to, da bi imela obrtna oblast prve instance odločevati, je li kaka obrt rokodelska ili ne. Ker pa se predlog grofa Mieroszowskega bistveno strinja z vladino predlogom, da ima to določevati ministerstvo, se vlada ne bode ustavljala njegovemu nasvetu. — Kot govornik za novelo dal se je včeraj upisati tudi poslanec Wiesenburg. Na to je govoril dr. Exner. —

Vlada in večina zbornice sicer želite, da se ta se novela še pred Božičem dožene h koncu, nikakor pa se ne misli ta stvar take važnosti kar na vrat na nos zvršiti. Če bi se torej nasveti le množili, ter bi se postava tudi z večernimi sejami ne dala doognati, bode se morala debata še čez Božič nadaljevati.

Prva ukupna seja gospodke zbornice bude jutri 14. t. m. Na dnevnu redu je sledenje: Obznačenje ulog. Prvo čitanje naredbe ukupnega ministerstva iz 20. junija 1882 zadevajoča obustavljenje porotnih sodišč v sodnem okrožju Kotoru v Dalmaciji. Prvo čitanje postave, s katero se dovoljno vzeti nepremičnine kneza Thurn- in Taxis-a v njegovo rodbinsko premoženje. Drugo čitanje postave o nadalnjem pobiranju davkov in oskrbi državnega gospodarstva za prvo četrto leta 1883. — Finančni komisjon gospodke zbornice sešel se je uže pred včerajnjem, da se je posvetoval o postavnem načrtu budgetnega provizorija, kojega je državni zbor uže vzpritelj.

Tudi v dunajskem mestnem zastopu je fakcijoza opozicija vendar jedenkrat dobila udarec. Dr. Pichl, kateri bi bil imel poročati o ustavljjeni česke privatne šole v X. okraji dunajskem, je na zahtevanje odložil svoj referat. Tačkoj ko je bilo namreč to poročilo izročeno dr. Pichlu, začeli so udje šolskega odseka nekako dvomiti, bode-li pač tudi dr. Pichl poročal v smislu opozicije? Ko so ga na to interpelovali, dejal je odkritosrčno, da on kot jurist mora priznavati postavnost dovolitve česke šole in da hoče tedaj tudi po tem svojem prepričanju poročati. Na to so začeli siliti va-nj, da bi naj referat odložil, ker se je uže drugi poročevalec ponudil in dr. Pichl je bil toli prijazen, da jim je ustregel.

puščena; a po njenem odhodu jela sem bolj in bolj bolehati, da so mi zdravniki strogo prepovedali nazaj v Rusijo, marveč sem morala biti čez zimo v Nizzu. — Babica in teta pa sta se odpeljali v Petrógrad!

„Sedaj si počij, Natalija! Bodeš drugipot nadaljevala — danes si vsa utrujena!“

V.

Prihodnji dan je bila zopet slabeja in tako je stoprv po preteklu par dnij nadaljevala:

„Povedala sem ti uže, da smo šli v Nizzo — in kako sem se tam dolgočasila. Svoje dolžnosti kot katoličanka pa sem vedno opravljala — a ko to neka ruska rodovina, bivajoča blizu nas, zvē, zatoži me očetu. Oče, ki ima vedno toliko opravil, ne misli mnogo name in tako je tudi ovi list odložil, ne briňeč se dalje za me. A babica to zvedevši vzklopela je od jeze in dolgi pot iz Rusije v Nizzo nij jej bil odveč, da me je prišla vprašat.“

„Ubogi otrok!“

„Ne, ne uboga; bila sem močna in odločno sem postopala proti njenemu vedenju. A ko mi je zažugala, da pové vse očetu in da on sam pride,

Vnanje države.

Ne bode nezanimljivo slišati, kako piše ruski list o avstrijsko-nemškej zvezi. Petrograjski „Golos“ pravi o tem: „V Berolinu se uže nekaj časa semkaj kaže nokaka razkačenost proti Rusiji in sicer vsled nekaterih dogodkov, ki kažejo, da Rusija nij pri volji Nemčiji na ljubo žrtvovati svojih interesov. Omenjena pikrost navdihnila je pač berolinske politikarje z dobro mislio, da ne bi utegnilo škoditi, če se spregovori glasna beseda o avstrijsko-nemškej zvezi, katera je, kakor se poudarja, uže popolnem dognana ter ima defenziven in offenziven značaj. Vzajemnost interesov teh dveh držav je pač osakemu razvidna in tudi brez oficijskih berolinskih korespondentov vsak lahko uvidi, da je sedanja politična konstellacija posebno ugodna nemško-avstrijskej zvezi. Politične zveze pa nikdar niso trdne in nerazrušljive; one postajajo rahleje in prenehajo s ciljem in smotrom, zaradi kojega so bile sklenjene. In tako se bode tudi zgodilo zvezote dveh držav. Na vsaki način pa s temi izjavami Rusija ne bode dala motiti se v svojem miru. Rusija bode brez najmanjše želje zgrabiti zvezne sosednje države mirno pričakovala nasledkov te tako hrupno naglašovane politične zveze. Ta mir Rusije naslanja se z jedne strani na njeno pravno stanje in moč, z druge strani pa na večkrat utrjeno prepričanje, da v Evropi to nijma samo za Rusijo važnosti, da se pusti Nemčija vrasti do take politične moči, da bi se iz Berolina vsem drugim velevlastim narekovale postave. To prepričanje naj se nikari ne prezira od inspiratorjev listov „Grenzbote“ in „Pol. Corr.“ —

Na včerajšnji dan postavljena je bila zopet seja srbske skupščine, v kateri naj bi se bilo volilo predsedstvo in konstituiral bureau. Kandidatje naprednjaške stranke so se uže v nedeljo postavili, meje temi so predsednik te stranke Glašić in pa poslanec Kujundžić Topuzović, Dimitrijević, Samurović in Zdravković. Ako je bila seja sklepna, potem se danes ali jutri skupščina slovensko otvoriti. Večina poslancev gre z dobrim zaupanjem v prihodnje zasedanje. Finančni minister Mijatović bode koj po otvorenji skupščine predložil budget in dva postavna načrta, namreč o občinem carinskem tarifu in ustanovljenji narodne banke. Ako pa prva seja skupščine ne bi bila sklepna, je neki dogovorjeno, da se mandati odsotnih poslancev spoznajo za ničeve in se potem skupščina konstituira iz navzočnih poslancev.

Iz Varšave se poroča, da se tudi mej ruski dijaki ondotne univerze prikazuje neko živahno gibanje in da si tudi oni prizadevajo prouzročiti jendake izgrede, kakor so bili v Kazanu, Charkovu in Petrogradu. Ker pa je ruski element na Varšavskem vseučilišči v precejšnjej manjšini, ki ne more brez sporazumljenga s poljskimi sodrugi sama aktivno nastopiti, bode se najbrž ohranil mir na tem zavodu, ker so bili vsi dosedanji napori ruskih dijakov, da bi pregovorili poljske svoje kolege k tem demonstracijam, brezvpešni in bodo tudi ostali tak.

Domače stvari.

— („Srečke Narodnega doma“) so gotovo jako pripravne za darila za bližajoče se božične praznike in Novo Leto, kajti dobitki za loterijo so tako ugodno sestavljeni in tako dragoceni, kakor jih doslej nij še dajala nobena efektna loterija. Razen tega pa je verjetnost kaj zadeti z ozirom na

prestrašila sem se, omedlela in bolezen moja je od takrat hujša.“

„Neusmiljena!“ in strastno pritisne dekletek k sebi, ko bi jo hotela braniti vsake nezgode življenja.

— „Kaj ne, da ti tvoj oče nij nič žalega storil?“

„Ne, ne Marija! — Svojega cčeta niti videla nijsem, kar sem se poslovila od Petrógrada. Listi njegovi pa, da so kratki, vendar ljubezni in prisrni, tem bolj življenje moje poteka. Rekel je, da me kmalu obišče — a jaz se ga bojim!“

„Ali še ne vé o tvojem prestopu?“

„Kakor babica dé — ne! A jaz sem našla košček njegovega lista, kateri je v Nizzo došel in ga je pretrgala. Na, tu beri!“

Lujiza vzame in čita: „Ne! dosti hudo je, da sem radi tvoje slepe hlepnosti po česti in slavi podrl si ljubi domači mir. Spolnjeval sem vsegdar tvojo voljo, hlepel po častnih stopnjah, hlinil se caru — a jedno sem vedno zagovarjal in bom tudi — Natalijin čin je baš kazen, ker sem prelomil prisego; kajti obljudil sem Lodojski pred najino poroko, da se vzgojé vsi otroci v katoliškej veri. — In sedaj? — Brez učinka svoje matere zapustila je našo cer-

veliko število dobitkov tudi jako velika. Zato oporujemo na te srečke uže sedaj vse one slovenske domoljube, ki žele o Božiči ali Novem Letu svoje drage razveseliti s kakim lepim darilom.

— („Narodni dom“) Glavno ravnateljstvo banke „Slavije“ v Pragi naznani je odboru „Narodnega doma“ da mu bode organiziralo prodajo sreček po vseh onih slovanskih deželah, po katerih ima svoje zastopnike. Za sedaj naročilo je 3000 sreček. Slava!

— (Redko domoljubje.) V Požegi umrl je srbski rodoljub Stevan Konjević, ki je „Matici Srpskoj“, kakor poroča „Zastava“, sporočil volilo v znesku 30.000 gld. v železniških akcijah.

— (Vodo skočila) je včeraj zvečer neka ženska mej mesarskim in šent-peterskim mostom. Uradnik T. rešil jo je potegnivši jo iz nenavadno velike Ljubljance.

— (Občni zbor kmetijske poddržnice v Kranji) bode 21. t. m. to je sv. Tomaža dan v „Puščavi“ in sicer je začetek ob 2. uri popoludne. Program je sledeči: 1. Nagovor poddržničnega predsednika g. M. Pirca. 2. Predavanje g. E. Kramarja o vprašanju: katere so glavne napake v kmetijstvu na Gorenjskem? 3. Volitev novega odbora. 4. Eventualija. K temu shodu uljudno vabi vse ude in pa tudi druge, ki se za kmetijstvo zanimajo

Odbor kmetijske poddržnice v Kranji.

— („Slovensko literarno društvo na Dunaju“) ima v 14. dan meseca decembra 1882 začenši ob 7. uri zvečer svoj 1. redni zbor. Spored: 1. Tajnikovo poročilo o poslednjem (glavnem) zborovanju; 2. O prevajanji, čita g. Enrik Tuma; 3. O Juriju Dolstojevskem, čita g. K. Štrekelj; 3. Feuilleteton, čita g. A. Franko; 5. Slučajnosti. Lokal: Kaisers Restauration, III. Ungarg. 27. V to zborovanje prijazno vabi ude in prijatelje društva odbor.“

Darila za „Národní Dom“.

Prenesek . . .	8586 gld. 68 kr.
Iz pušči v Šliberjevi gostilni in v sobi bralnega društva v Železnikih	1 " 75 "
Iz pušči v gostilni g. Luka Šabeca v Št. Petru	2 " 76 "
G. Josip Smole, zastopnik banke „Slavije“ v Logatci	2 " 49 "
G. M. Pollich, predsednik terstjanskog odbora v Trstu	150 " — "
Iz pušči v gostilni V. Ogorevc v Škofici	5 " 16 "
Gospa Marija Kozler v Ljubljani . . .	50 " — "
Iz pušči pri banki „Slavije“ . . .	6 " 25 "
Iz pušči pri „Bobenčku“ . . .	1 " 20 "
G. Ravnhar Franc v Ljubljani . . .	5 " — "
G. Anton Hajsek, župnik v Makolah . . .	2 " — "
G. Simon Pihler, kapelan v Makolah . . .	1 " — "
Ribnica 13 × 13 × 13 = 1/13 × 3 . . .	1 " 69 "
Iz pušči v Čitalnici v II. Bistrici . . .	2 " 50 "
Iz pušči v gostilni pri g. Hartmanu v II. Bistrici . . .	3 " — "
Na pevskem večeru dne 3. decembra v ljub. čitalnični gostilni nabranih . . .	27 " — "
Iz Sarajeva:	
G. J. Premrou, računski asistent . . .	1 gld. — kr.
G. Fr. Oblak, računski svetnik . . .	2 " — "
G. Jos. Dobida, finančni koncipist . . .	1 " — "

kev! — Ne teži jej vesti! Kadar jo zopet vidim, potem . . .“

„Potem . . . kaj potem Marija?“

„Le umiri se Natalija!“

„Umevaš-li sedaj, zakaj bi jaz tako rada umrla?“

— in zakaj imam tebe tako rada? — Videla sem te necega dne iti v cerkev s tvojo sestro — in takoj sem se tudi jaz tjakaj podala. Od Italije so me odstranili in dali v protestantsk kraj — a Bog je povsod! — Kaj ne, da mi ti pred smrtoj preskrbiš spovednika?“

„Bodi mirna!“ ihtela je Lujiza. „Ubogo dete, Bog je dober; ah, zakaj mora tvoje življenje biti končano; zakaj te ne morem odpeljati daleč od tu, kjer naju nihče ne pozna in kjer . . .“

„In kjer moja mati biva, kaj ne Marija?“

„Da, tvoja mati, tvoja uboga mati! — ki je toliko let od tebe oddaljena trpela, jokala in bojvala. Zakaj ne bi smela upati, da so nje prošnje uslišane. V plačilo tolikega trpljenja zahtevala je le njen dušo in za nje vero si tudi ti trpela!“

„O Marija, čas takopoteča, kdaj jo budem videla?“

„Kmalu, kmalu!“

(Dalje prih.)

G. Janko Pogorelec, računski oficijal . . .	1 gld. — kr.
Vkupe . . .	5 gld. — kr.
G. Cibič Anton, dekan v Črničah . . .	5 " — "
G. dr. A. R. Rojic v Gorici . . .	5 " — "
G. dr. Fr. Oblak v Gorici . . .	1 " — "
G. J. Berbuč, c. kr. profesor za 4 mesece	4 " — "
G. Anton Toman, vpokoj. c. kr. učitelj v Gorici, vsak dan 1 kr., za pol leta .	1 " 80 "
Mesečne doneske za oktober, november in december v Gorici:	
G. Ivan Jenko, c. kr. profesor . . .	3 gld. — kr.
G. Franc Plohl, c. kr. profesor . . .	3 " — "
G. dr. Franc Kos, c. kr. profesor . . .	3 " — "
G. Fr. Erjavec, c. kr. profesor . . .	3 " — "
G. A. Hribar, c. kr. učitelj in vodja . . .	3 " — "
G. Val. Kumar, c. kr. učitelj . . .	3 " — "
G. J. Mercina, c. kr. učitelj . . .	1 " 50 "
G. Lud. Premrou, žel. uradnik . . .	1 " 50 "
Vkupe . . .	21 " — "
G. F. F. v Gorici . . .	1 " — "
G. Jazbec Ivan v Zagrebu . . .	1 " — "
Iz pušice v slovanski Čitalnici v Gradci	5 " 36 "
Na igralnih mizah v ljubljanski Čitalnici meseca novembra . . .	23 " 15 "
G. Franjo Bule v Trstu . . .	5 " — "
G. Janez Črne iz Dvora pri Žužemberku . . .	— 60 "
Vkupe . . .	8927 gld. 39 kr.

Dunajska borza

dné 13. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 40 kr.
Srebrna renta	77 " 05 "
Zlata renta	94 " 80 "
5% marčna renta	91 " 20 "
Akcije narodne banke	825 " — "
Kreditne akcije	285 " 25 "
London	119 " — "
Srebro	— — —
Napol.	9 " 46 1/4
C. kr. cekini	5 " 65 "
Nemške marke	58 " 45 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 118 " — "
Državne srečke iz l. 1864	100 " 168 " 50 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94 " 90 "

Ustanovljeno 1. 1847.

J. J. NAGLAS-ova tovarna za pohištvo

v Ljubljani,

Auerspergov trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvor),

sprejema kompletne oprave za balo, stanovanja in hotele od najbolj priproste do najfinje izpeljave po najnižjih fabriških cenah z garancijo.

Ilustrovani cenilniki gratis. (642—21)

Tuji:

12. decembra.
Pri Slonu: Potocnik iz Ljubljane. — Majerle iz Kočevja. — Schauta iz Hammerstila. — Faber iz Kočevja. — Gasser od sv. Mohora. — Tandler z Dunaja. — Ješenak iz Novega Mesta. — Schmiet iz Beljaka. — Singer z Dunaja. —

TRŽAŠKA razstavina LOTERIJA.

Loz 50 kr.

1000 dobitkov v vrednosti gld. 213.550.

- glavni dobitek: v gotovem 50.000 gld. ali 8800 cekinov.
- glavni dobitek: v gotovem 20.000 gld. ali 3500 cekinov.
- glavni dobitek: v gotovem 10.000 gld. ali 1750 cekinov.
- glavni dobitek: ovratnik in uhani z briljanti, vrednost 10.000 gld.

Štirje dobitki: Kinč od zlata z briljanti in biseri v vrednosti po 5000 gld.

Pet dobitkov: Različne stvari za kinč v vrednosti po 3000 gld.

987 dobitkov v vrednosti po 1000, 500, 300, 200, 100, 50 in 25 goldinarjev.

Srečanje 5. januvarja 1883.

Cena jednemu lozu 50 kr.

(788—1)

Naročila s pridjanimi 15 kr. za poštnino naj se pošiljajo na

TRST, loterijski oddelek tržaške razstave TRST, P. Grande 2.

Kdo hoče loze razprodajati, obrne naj se takoj na predstoječo adreso.

Lozi dobivajo se v Ljubljani pri slavnjej kranjskej eskomptnej banki, pri J. C. Luckmannu, Edv. Mahru in Jan. Ev. Bučarjevih naslednikih.

Ogrska zlata renta 6%	118 " 70 "
" papirna renta 4%	85 " 60 "
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	84 " 65 "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114 " 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118 " 70 "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98 " 30 "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	103 " 75 "
Kreditne srečke	100 gld. 174 " 75 "
Rudolfove srečke	10 " 18 " 75 "
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 118 " 70 "
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	218 " 75 "

Na prodaj

je nova hiša pri farnej cerkvi, jeden četrte ure od južne železniške postaje, s 4 sobami, 3 obokanimi kletmi in s 1/4 orala velikim vrtom, po zelo ugodnih pogojih. — Kje? pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (778—2)

Prodasta se dva pitana vola. — Natančneje pri (785—1) oskrbništvu graščine Mokronog.

Št. 790 a. (767—2)

Natečaj.

Na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu poleg Vipave bode s 1. februarjem leta 1883. izpraznjena služba vinarja. Vinar mora biti slovenskega jezika v govoru in pismu zmožen, razumeti mora trtorejo in kletarstvo popolnem. S to službo v zvezi je mesečna plača letnega zneska 360 gld. av. velj. in prosto stanovanje.

Postavno kolekovane, s spričali zmožnosti predvidene prošnje pošljejo naj se do

1. Januvarja 1883 leta

vodstvu šole.

Vodstvo deželne kranjske vino- in sadjerejske šole na Slapu poleg Vipave
dne 8. decembra 1882.

R. Dolenc,
vodja.

o podpiske na gazetu

„РУСЬ“.

издаваю ю И. С. АКСАКОВЫМЪ,

на 1883 годь.

Въ будущемъ 1883 г. „Русь“ будеть выходить 1 и 15 числа, каждого мѣсяца въ размѣрѣ отъ 4 до 5 листовъ, въ 8 д. листа большого формата; при этомъ редакторъ удерживаетъ за собою право, въ случаѣ особыхъ обстоятельствъ, возвратиться къ еженедѣльной формѣ изданія или выпускать особы приложения въ видѣ газетныхъ листковъ.

Цѣна: Въ Россїи За границу.

На годъ	8 "	11 "
„ полгода	5 "	6 "
„ три мѣсяца	3 "	4 "

Подписка принимается: въ Москвѣ, въ конторѣ редакції (Спирidonовка, д. Розановой), въ книжныхъ магазинахъ обѣихъ столицъ, „Нового Времени“ и М. О. Больфа, а также и у всѣхъ прочихъ книгопрода-вцевъ.

Antirheumon, pripravil **G. Piccoli**, lekar „pri angelji“ v Ljubljani, na Dunajskoj cesti. Najbolj zdravilo proti prehlajenji, kostobilju, hromoti delavnih etnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Cena 1 steklenici 40 kr.

Mazilo zoper ozeblino, od dr. Marinelle-ja, izdeluje **G. Piccoli**, lekar „pri angelji“ v Ljubljani, na Dunajskoj cesti. To je najbolje zdravilo zoper ozeblino. Cena 80 kr. (697—7)

Gumi-Bonbons, uplivnejši kot vsak v prodaji, se nahajajoči bonbon, rabi se z najboljim vsphem pri kašli, hripavosti in kataralnosti dihalnih organov. V škatljicah à 10 kr.

2000 najslavnejših zdravnikov Evropskih, katerih spričevala se bodo priobčila, ordinujejo

Popp-ova zobna zdravila
kot najboljša za usta in zobe. — Kolajne raznih razstav.

Izza 30 let izkušena

Anatherin zobna voda

dr. J. G. POPP-a na Dunaji, c. kr. dvornega zobo-zdravnika, I., Bognergasse 2. Radikalni zobični lek za vsako zobobolje, vsako bolezzen v ustih in v dlesnu, olajšuje zobenje pri otrocih in je neogibna pri uporabi mineralnih vod, izdatna za grganje pri kroničnem vratobolji in zoper difteritido.

Velika sklenica po 1 gld. 40 kr., srednja po 1 gld. in mala po 50 kr.

vegetab. zobni prašek stori po kratkej rabi zobe blesteče, ne da jih pokvari. Cena škatljici 63 kr.

Anath.-zobna pasta v steklenih skledicah po 1 gld. 22 kr., za čiščenje in ohranjenje zobi, odpravo slabega duha in zobnega kamena.

arom. zobna pasta, blesteče zobje po kratkem uporabljenji. Zobje (pravi in umetni) se ohranijo in zabrani se zobobolje. Po 35 kr. za jeden kos.

zobna plomba, praktično in najsigurnejše sredstvo, s čemer si vsak lahko sam plombira ôtle zobe. Cena za zavitek 2 gld. 10 kr.

med. milo iz zelišč, izvrstno toaletno zoper hraste, lišaj in pege, za čiščenje in ohranjenje bele, čiste polti, zoper ujedce, ogrec in kurjo polt. Cena 30 kr.

zobna sredstva se vnovič upotrebjuje v Dunajskoj c. kr. občnej bolnici na priporočanje profesorja Drasche-ja in se pripoznavajo za izerstna.

Pred ponarejatvami se svari, s katerimi si pomagajo nekateri fabrikante, da si osvojijo tovarniško znamko, ki je mojaj jako podobna in izdelujejo blago, ki je po zunanjosti mojemu zelo jednak.

Pri nakupu vsakega izdelka naj se natančno pazi na firmo. (776—1)

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Škofje Loka: C. Fabiani, lekar; v Kočevji: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Bömhces, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizzoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Črnomlji: J. Blazek, lekar; v Vipavi: V. Kordas, lekar; v Pontafel: P. Osaria, lekar.